

бѣше между друго издигането на едно силно въ Балканския полуостровъ славяно-православно господарство, България, вървеща въ пѣтя на напрѣдка ржка подъ ржка съ Русия въ юго-източна Европа. Чини ми се, като че да звучатъ още въ ушитѣ ми неговитѣ сладкодумни, прочувствени и убѣдителни проповѣди по тоя въпросъ. Въ всѣки случай, на това настроение на руското тогавашно славянофилство мисля да не се лъжа, ако кажа, че България дължи твърдѣ много не само за своето освобождение, но изобщо и за своето още отъ по-напрѣдъ по-живо умствено пробуждане като народностъ. Това славянофилство броеше голѣмо число просвѣтени и влиятелни привърженици не само въ образованото руско общество, но и въ ржководещитѣ по онова врѣме политически кржгове; то бѣ успѣло да си пробие пѣтъ дори и въ самия царски дворецъ, въ самия кабинетъ на руския монархъ.

* *
*

На другия день, 19/31 декемврия, недѣля, на пѣтъ за Виена ние минахме прѣзъ гр. Смоленскъ, дѣто станцията бѣше прѣпълнена съ войници, а на 20 декемврия 1876 г. (1 януария 1877 г.), ние бѣхме въ красивия

Съ наслаждение тоже четяхъ и повтаряхъ тогава и двѣтѣ първи строфи отъ иначе неутралното въ послѣдующитѣ строфи негово пакъ стихотворение: *Rossii* (1854). Тѣ сж слѣднитѣ:

Тебя призвалъ на брань святую,
Тебя Господь нашъ полюбилъ,
Тебѣ далъ силу роковую,
Да сокрушишь ты волю злую
Слѣпыхъ, безумныхъ, буйныхъ силъ.

Вставай, страна моя родная,
За братьевъ! Богъ тебя зоветъ
Черезъ волны гнѣвнаго Дуная —
Туда, гдѣ, землю огибая,
Шумятъ струи егейскихъ водъ.